

3 - *Qawwali* (utdrag - ca 5 min)

Qawwali betegner en over 700 års tradisjon av tilbedelsessanger fra det indiske kulturområdet, det vil si Pakistan, India, etc. Denne musikkformen er særlig knyttet til sufismen, den muslimske, mystiske fromhetsbevegelsen som har preget så mye kunst og andre kulturelle uttrykk innenfor islam. I nyere tid har blant andre Nusrat Fateh Ali Khan gjort *qawwali* kjent i Vesten.

Tekstene er gjerne på urdu, punjabi og andre folkespråk, og kan karakteriseres som hyllester til særlig Gud, Muhammad og sufihelgener. I tillegg handler formtypen *ghazal* gjerne om gleden ved å drikke seg beruset eller sorgen over atskillelse fra ens elskede. Dette er allegoriske sanger som tematiserer enhet med Gud så vel som separasjon fra Gud.

I en vanlig musikalsk *qawwali*-struktur finner vi gjerne først et lite forspill der melodien introduseres. Deretter følger *alap*, en ofte lang (og ofte instrumental) improvisert innledning, der stykkets *raga* slås an (se artikkelen om musikk i hinduismen). Deretter synger forsangeren ett eller flere vers, eventuelt strofer som ikke inngår i den egentlige sangen, men som tematisk egner seg forut for den. I denne sammenhengen kan andre sangere også respondere på forsangerens innledende strofer. Når selve sangen begynner, introduseres gjerne en fast rytme, ofte ved hjelp av klapping, *dholak* (en form for tverrtromme) og *tabla* (se avsnittet om instrumenter i artikkelen om musikk i hinduismen). Vers og refrenger synges av hele forsamlingen, eventuelt vekselvis av forsanger og forsamling. Noen ganger økes volum og rytme eller takt mens sangen utvikler seg. Andre ganger kan en ny *alap* skape variasjon i det videre forløpet.

Denne sangen framføres av den kjente *qawwali*-sangeren Me'raj Ahmed Nizami Qawwai. Han synger på både farsi (persisk), hindi, punjabi, urdu og andre språk – her på urdu. Han akkompagnerer seg selv på harmonium (håndorgel), og opptre her sammen med flere sangere og en *dholak*-trommeslager. Etter en innledende *alap* markerer tromme og håndklapp når selve sangen tar til. Teksten er satt sammen av elementer fra forskjellige sufi-dikt på en melodi fra det 17. århundre. Refrenget (*Allah hû*) viser at denne sangen retter seg mot Gud.

I arbeidet med denne musikken kan elevene kombinere ulike tilnæringsmåter, som

- 1) å assosiere relativt fritt,
- 2) å nærme seg musikken på musikkfaglige premisser – ved å legge merke til instrumenter, rytme, rytmemarkering, vekslingen *alap*-vers-refreng, toner, etc,
- 3) å nærme seg musikken på religionsfaglige premisser – ved å se den i lys av islam og sufismen, religioner i det indiske/pakistanske kulturområdet, mystikk, etc.